

PRZEDSZKOLE

magazyn dla placówek publicznych i niepublicznych

URLOP WYPOCZYNKOWY NAUCZYCIELI

w przedszkolu

- **DYREKTOR PRZEDSZKOŁA**
jako nowoczesny menedżer oświaty
- **WOPFU W PRZEDSZKOŁU**
Od teorii do praktyki

Pismo poleca:

OGÓLNOPOLSKIE
STOWARZYSZENIE
KADRY
KIEROWNICZEJ
OŚWIATY

oficyna **mm**
Wydawnictwo Prawnicze

I Rozwój

I Wyciszenie

I Odpoczynek

I Zabawa

I Trening

I Układanie na tablicy

I Figury 2D

I Figury 3D

575 935 005
533 433 770
info@jollyheap.com
www.jollyheap.com

MAGNETYCZNE KLOCKI JOLLYHEAP
Multifunkcyjna pomoc w rozwoju

WYDAWCA

Oficyna MM
Wydawnictwo Prawnicze Mizera Sp. k.
ul. Bałtycka 33A, 61-017 Poznań
tel. 61 653 64 30
biuro@oficynamm.pl
www.oficynamm.pl

REDAKTOR NACZELNA

Aneta Mizera

REDAKCJA

Agnieszka Domagała-Niemir
adomagała@oficynamm.pl
Małgorzata Kowalska
mkowalska@oficynamm.pl

KOREKTA

Martyna Mikołajczyk

STALI WSPÓŁPRACOWNICY

dr Adam Balicki, Kinga Bartkowiak, Aleksandra Batura-Mańka, Izabela Czaja-Antoszek, Barbara Dudziak-Czajkowska, Katarzyna Dworaczyk, Zofia Grudzińska, Marta Kowalska-Jankowiak, Michał Łyszczarz, Marcin Majchrzak, Aleksandra Marchwian, Alicja Mironiuk, Jolanta Molenda, Jagna Niepokólczycka-Gac, Joanna Rymarowicz, Honorata Sklepik, Małgorzata Swędrowska, Ewelina Śliwa, Arkadiusz Tomczuk

REKLAMA

Aleksandra Kowalewska
akowalewska@oficynamm.pl
tel. 61 828 49 71

DZIAŁ OBSŁUGI KLIENTA

bok@oficynamm.pl
tel. 61 828 49 27
tel. 61 828 49 28

NAKLAD

7450 prenumerat elektronicznych

ZDJĘCIA

Zbiory własne Oficyny MM, Adobe Stock

PROJEKT OKŁADKI I SKŁAD

Studio 365 Bettina Plenzler

DRUK I OPRAWA

Perfekt-Gaul i Wspólnicy sp.j.
www.perfektdruk.pl

Szanowni Państwo,

nauczyciele zatrudnieni w przedszkolu, podobnie zresztą jak inni pracownicy, mają możliwość korzystania z urlopów wypoczynkowych. Odbywa się to jednak na nieco innych zasadach niż w przypadku nauczycieli pracujących w szkołach. Dodatkowo w trakcie urlopu mogą pojawić się rozmaite okoliczności, które będą miały wpływ na jego dalszy przebieg. W wakacyjnym Temacie na topie omawiamy zatem najważniejsze kwestie związane z urlopami wypoczynkowymi przysługującymi nauczycielom przedszkoli i przyglądamy się sytuacjom problemowym, odwołując się do licznych przykładów zaczerpniętych z rzeczywistości polskich placówek.

W czerwcowo-lipcowym numerze nie mogło oczywiście zabraknąć pomysłów na letnie aktywności z przedszkolakami. W kolejnej części cyklu poświęconego dorosłym i ich profesjom dzieci będą miały okazję przyjrzeć się pracy fotografa, porozmawiać o talentach, poćwiczyć kreatywność, stworzyć własny wynalazek, jakim jest camera obscura, i spróbują spojrzeć na świat z nieco innej perspektywy. Z kolei w ramach zajęć storytellingowych inspirowanych książką *Pucio na wakacjach* przedszkolaki będą mogły odwiedzić malownicze Kaszuby, gdzie wśród zielonych lasów i niezwykle czystych jezior czeka na nie całe mnóstwo atrakcji. Których z okazji nadchodzących wakacji życzę i Państwu.

Serdecznie pozdrawiam

Małgorzata Kowalska

Małgorzata Kowalska
redaktorka prowadząca

Pismo polecane przez:

Europejskie
Stowarzyszenie
Psychologów
i
Pedagogów
Szkolnych

kompleksowe
rozwiązania
dla edukacji

OGÓLNOPOLSKIE
STOWARZYSZENIE
KADRY
KIEROWNICZEJ
OŚWIATY

s. 9

URLOP WYPOCZYNKOWY NAUCZYCIELI W PRZEDSZKOLU

Urlop nauczycieli w przedszkolach odbywa się na innych zasadach niż w przypadku nauczycieli zatrudnionych w szkołach. Dlatego często można spotkać się z wieloma wątpliwościami dotyczącymi udzielania oraz przebiegu urlopu wypoczynkowego nauczyciela zatrudnionego w przedszkolu.

s. 23

DYREKTOR PRZEDSZKOLA JAKO NOWOCZESNY MENEDŻER OŚWIATY

Zarządzanie przedszkolem wymaga nie tylko odpowiednich kompetencji, wykształcenia i długoletniego doświadczenia, ale też niezwyklej elastyczności, otwartości, krytycznego myślenia oraz umiejętności miękkich, dzięki którym dyrektor przedszkola staje się jednocześnie nowoczesnym menedżerem oświaty.

s. 49

WOPFU W PRZEDSZKOLU

Podstawowe cele wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka to rozpoznanie sposobu funkcjonowania danego przedszkolaka w systemie edukacyjnym, określenie jego mocnych i słabych stron, zainteresowań, predyspozycji oraz trudności i przyczyn niepowodzeń. Co warto wiedzieć o WOPFU?

Aktualności

- 5 Kalendarium zadań dyrektora
- 7 Zmiany w prawie
- 8 Transport do przedszkola poza gminą zamieszkania
- 8 Świadczenie urlopowe nauczycieli w 2024 r.

Temat na topie

- 9 Urlop wypoczynkowy nauczycieli w przedszkolu

Prawo

- 16 Prezenty dla nauczycieli. Przyjęcie dopuszczalnej wartości upominków
- 19 Kary porządkowe dla pracowników przedszkola
- 38 Pytania do prawnika

Zarządzanie

- 23 Dyrektor przedszkola jako nowoczesny menedżer oświaty

Z sali sądowej

- 28 Skreślenie dziecka z listy wychowanków. Konieczność przeprowadzenia postępowania dowodowego

Dokumenty dyrektora

- 34 Obowiązki dyrektora przedszkola na koniec roku szkolnego 2023/2024 – zestawienie

Fabryka wiedzy

- 42 Czy istnieje lekarstwo na wypalenie zawodowe nauczycieli?

Porady specjalisty

- 46 Kształtowanie zdrowych nawyków żywieniowych u przedszkolaków
- 49 WOPFU w przedszkolu. Od teorii do praktyki
- 55 Aleksytymia. Na czym polega brak umiejętności rozpoznawania emocji?

Edukacyjne inspiracje

- 59 W atelier fotografa

Przedszkolne opowieści

- 62 Pucio na wakacjach

Felieton

- 65 Wakacje – czas rozwoju

Czytelnia

- 66 Recenzje książek

KALENDARIUM – CZERWIEC 2024

DATA	ZADANIA DYREKTORA PRZEDSZKOLA	PODSTAWA PRAWNA
5	Złożenie deklaracji rozliczeniowych ZUS DRA (dotyczy placówek publicznych)	t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 497
Do 7	Przekazanie do SIO danych według stanu na 31 maja – dotyczących liczby nauczycieli, z którymi planowane jest rozwiązywanie stosunku pracy albo których stosunek pracy wygaśnie (dotyczy placówek publicznych i niepublicznych)	t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 83 t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 152
Do 7	Przedstawienie dyrektorowi przedszkola projektu oceny dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu przez opiekuna stażu (dla nauczycieli odbywających awans zawodowy według starych przepisów; dotyczy placówek publicznych i niepublicznych)	t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2200
Do 7	Złożenie przez nauczycieli sprawozdania z realizacji planu rozwoju zawodowego. Ocena dorobku zawodowego nauczyciela za okres stażu jest dokonywana przez dyrektora w terminie nie dłuższym niż 21 dni od dnia złożenia sprawozdania (dla nauczycieli odbywających awans zawodowy według starych przepisów; dotyczy placówek publicznych i niepublicznych)	t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2200 t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 984 ze zm.
10	Złożenie miesięcznych sprawozdań budżetowych: Rb-27S, Rb-28S, Rb-23, Rb-27, Rb-28 (dotyczy placówek publicznych)	t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 454
Do 17	Złożenie deklaracji rozliczeniowych ZUS DRA (dotyczy placówek publicznych)	t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 497
20	Złożenie do Zarządu PFRON-u informacji INF-1 o zatrudnieniu, kształceniu lub działalności na rzecz osób niepełnosprawnych (dotyczy placówek publicznych i niepublicznych)	t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 44 Dz.U. z 2023 r. poz. 827
20	Wpłata pobranych zaliczek na podatek dochodowy od łącznej kwoty wypłat wynagrodzeń z tytułu umów o pracę (dotyczy placówek publicznych i niepublicznych)	t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 226 ze zm.
Np. 21	Ocena rocznego funkcjonowania rady rodziców (termin ustala dyrektor przedszkola, dotyczy przedszkoli publicznych i niepublicznych)	t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 737
Ok. 24	Wewnętrzna kontrola i uzupełnienie dokumentacji przebiegu nauczania oraz działalności wychowawczej i opiekuńczej (termin ustala dyrektor szkoły, dotyczy przedszkoli publicznych i niepublicznych)	t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 50
Do 30	Wystawienie nauczycielom odpowiednich zaświadczeń potrzebnych do przeprowadzenia późniejszego postępowania kwalifikacyjnego lub egzaminacyjnego (dotyczy placówek publicznych i niepublicznych)	Dz.U. z 2022 r. poz. 1914 t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2200

LIPIEC 2024 – ZAPOWIEDŹ

DATA	ZADANIA DYREKTORA PRZEDSZKOLA
5	Złożenie deklaracji rozliczeniowych ZUS DRA (dotyczy placówek publicznych)
Do 10	Złożenie do GUS-u sprawozdania Z-05
10	Złożenie kwartalnego sprawozdania Rb-27ZZ (dotyczy placówek publicznych)
10	Złożenie miesięcznych sprawozdań budżetowych: Rb-27S, Rb-28S, Rb-23, Rb-27, Rb-28 oraz kwartalnych sprawozdań: Rb-50, Rb-Z, Rb-N i półrocznego sprawozdania Rb-34S (dotyczy placówek publicznych)
Do 12	Złożenie do GUS-u kwartalnego sprawozdania o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Z-03
Do 15	Złożenie deklaracji rozliczeniowych ZUS DRA (dotyczy placówek niepublicznych)
22	Złożenie do Zarządu PFRON-u informacji INF-1 o zatrudnieniu, kształceniu lub działalności na rzecz osób niepełnosprawnych
22	Wpłata pobranych zaliczek na podatek dochodowy od łącznej kwoty wypłat wynagrodzeń z tytułu umów o pracę

SIERPIEŃ 2024 – ZAPOWIEDŹ

DATA	ZADANIA DYREKTORA PRZEDSZKOLA
5	Złożenie deklaracji rozliczeniowych ZUS DRA (dotyczy placówek publicznych)
12	Złożenie miesięcznych sprawozdań budżetowych: Rb-27S, Rb-28S, Rb-23, Rb-27, Rb-28 (dotyczy placówek publicznych)
Do 15	Złożenie deklaracji rozliczeniowych ZUS DRA (dotyczy placówek niepublicznych)
20	Złożenie do Zarządu PFRON-u informacji INF-1 o zatrudnieniu, kształceniu lub działalności na rzecz osób niepełnosprawnych
20	Wpłata pobranych zaliczek na podatek dochodowy od łącznej kwoty wypłat wynagrodzeń z tytułu umów o pracę
Do dnia posiedzenia rady pedagogicznej	Opracowanie projektu planu pracy przedszkola (planu dydaktyczno-wychowawczego) wraz z harmonogramem imprez przedszkolnych (dotyczy placówek publicznych)
	Opracowanie aneksu do arkusza organizacji przedszkola; przedstawienie ustaleń na posiedzeniu rady pedagogicznej (dotyczy przedszkoli publicznych)
Data posiedzenia rady pedagogicznej ustalone na zarządzeniem dyrektora szkoły	Ustalenie i przedstawienie radzie pedagogicznej zakresu zadań obowiązkowych i dodatkowych nauczycieli (dotyczy placówek publicznych)

Do 31	Posiedzenie rady pedagogicznej – rada podsumowująca pracę przedszkola w roku szkolnym 2023/2024 (może to być jednocześnie posiedzenie organizujące nowy rok szkolny)
Do 31	Przedstawienie radzie pedagogicznej wyników sprawowanego nadzoru pedagogicznego i wniosków z niego (dotyczy placówek publicznych)
Do 31	Ostateczny termin zakończenia uzupełniającego postępowania rekrutacyjnego (dotyczy przedszkoli publicznych)
31	Termin przeglądu przedszkola pod kątem bezpieczeństwa
31	Organizacyjne posiedzenie rady pedagogicznej na rok szkolny 2024/2025 z możliwością udziału przedstawicieli stowarzyszeń i innych organizacji oraz przedstawicieli rady rodziców
31	Koniec ferii letnich
Ok. 31	Podpisanie umów o pracę z nowo zatrudnionymi nauczycielami

ZMIANY W PRAWIE: 10.04–10.05.2024 R.

WESZŁY W ŻYCIE / ZOSTAŁY ZMIENIONE / ZOSTAŁY OPUBLIKOWANE:

Akt prawny	Opis zmian
<i>Rozporządzenie ME z dnia 11 kwietnia 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzoru oraz trybu wystawiania legitymacji służbowej nauczyciela</i> (Dz.U. z 2024 r. poz. 565)	Dotyczy placówek publicznych i niepublicznych. Celem nowelizacji <i>Rozporządzenia</i> było wprowadzenie legitymacji nauczycielskiej w nowej formie, spełniającej wymagania w zakresie zabezpieczeń dokumentów publicznych

PROJEKTY:

Akt prawny	Opis zmian
<i>Projekt rozporządzenia ME w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół</i>	Dotyczy placówek publicznych i niepublicznych. Nowelizacja <i>Rozporządzenia</i> wynika z konieczności doprecyzowania § 8 ust. 1 <i>Rozporządzenia</i> w zakresie środków higieny osobistej, jakie należy zapewnić w szkołach i placówkach systemu oświaty. Projektowana zmiana doprecyzowuje, że środki higieny osobistej to przede wszystkim mydło do rąk, papierowe ręczniki i papier toaletowy
<i>Projekt rozporządzenia ME zmieniającego rozporządzenie w sprawie warunków i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach</i>	Dotyczy szkół i przedszkoli publicznych. Nowelizacji wynika z potrzeby umożliwienia bardziej elastycznego organizowania nauki religii w szkole (przedszkolu), w przypadku gdy liczba zgłoszonych na naukę religii uczniów w poszczególnych oddziałach lub klasach w szkole (lub dzieci w przedszkolu) jest niewielka

TRANSPORT DO PRZEDSZKOLA POZA GMINĄ ZAMIESZKANIA

Gmina zobowiązana jest do organizacji bezpłatnego przewozu i opieki dla dziecka z niepełnosprawnością, lub zwrotu kosztów, jeśli rodzice organizują transport we własnym zakresie do placówki, która zapewni realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego – wynika z wyjaśnień Ministerstwa Edukacji Narodowej. O wyborze placówki decydują rodzice. W odpowiedzi na poselską interpelację resort edukacji wyjaśnił, że w sytuacji, kiedy placówka oświatowa leżąca najbliżej miejsca zamieszkania dziecka w rozumieniu „geograficznym” nie jest w stanie zrealizować wszystkich zaleceń zawartych w orzeczeniach, rodzice mają prawo wyboru innej jednostki systemu oświaty. Wiceszefowa resortu przywołała m.in. *Wyrok WSA w Gdańsku z dnia 2 lipca 2020 r.* (III SA/Gd 833/19), który uchylił decyzję wójta w sprawie odmowy zwrotu kosztów przejazdu dziecka i opiekuna do przedszkola. „Gmina zobowiązana jest do organizacji bezpłatnego transportu i opieki dla dziecka z niepełnosprawnością, a jeśli organizują transport we własnym zakresie – zwrócić rodzicom dziecka koszty jednorazowego przewozu do wybranej przez rodzica jednostki oświatowej” – wyjaśniła wiceminister.

Źródło: samorząd.pap.pl

ŚWIADCZENIE URLOPOWE NAUCZYCIELI W 2024 R.

Skokowo wzrośnie w tym roku wysokość odpisów na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (ZFŚS) w przedsiębiorstwach. Szczególnie jednak, gdy chodzi o nauczycieli, ponieważ w ich przypadku te odpisy są znacznie wyższe od przeciętnej. „W ostatnich latach zarówno kwoty bazowe, jak i przeciętne wynagrodzenie, od którego się liczy odpis podstawowy dla pracownika, były zamrażane. Do 2022 r. odnośnikami były dane z 2019 r., które w zeszłym roku zmieniono na 2021 r. Natomiast w tym roku niczego już nie zmieniano, czyli jest tak, jak zostało to zapisane w *Ustawie o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych* i w *Karcie nauczyciela*. A więc mówimy o kwocie bazowej dla nauczycieli tegorocznej i o przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym ogłaszającym przez GUS tegorocznym, a te mocno wzrosły” – tłumaczy Urszula Woźniak, wiceprezes Związku Nauczycielstwa Polskiego. Według jej wyliczeń w 2024 r. odpis na ZFŚS wyniesie m.in.:

- ▶ na pracownika zatrudnionego w tzw. normalnych warunkach – 2417,14 zł (37,5 proc. przeciętnego wynagrodzenia w II półroczu 2023),
- ▶ na nauczyciela – 5693,6 zł (110 proc. kwoty bazowej obowiązującej 1 stycznia 2024 r. – 5176 zł),
- ▶ na nauczyciela będącego emerytem lub rencistą oraz nauczyciela pobierającego nauczycielskie świadczenie kompensacyjne – 2173,92 zł (42 proc. kwoty bazowej z 1 stycznia 2024 r. – 5176 zł).

Zmiana kwoty bazowej i wysokości przeciętnego wynagrodzenia wpłynie też na wysokość świadczenia urlopowego dla nauczycieli, wypłacanego ze środków ZFŚS. W tym roku wyniesie ono 2417,14 zł, co oznacza, że nauczyciele dostaną świadczenie urlopowe o ok. 600 zł wyższe niż w roku ubiegłym. Oczywiście mowa tu o kwocie brutto, podlegającej opodatkowaniu według skali, ale bez składki ZUS, ponieważ w przypadku tego świadczenia nie jest ona pobierana.

Świadczenie urlopowe, zgodnie z przepisami, musi być wypłacone do końca sierpnia, w kwocie proporcjonalnej do wymiaru czasu pracy i okresu zatrudnienia nauczyciela w danym roku szkolnym. Co istotne, świadczenie urlopowe przysługuje wyłącznie nauczycielom. Nie przysługuje ono zatem pracownikom niepedagogicznym szkół i placówek. Ci mogą się ubiegać o dofinansowanie wypoczynku swojego lub dzieci z ZFŚS.

Źródło: portalsamorzadowy.pl

URLOP WYPOCZYNKOWY NAUCZYCIELI W PRZEDSZKOLU

Nauczyciele zatrudnieni w przedszkolu, podobnie jak inni pracownicy, mają możliwość korzystania z urlopów wypoczynkowych. Odbywa się to jednak na nieco innych zasadach niż w przypadku nauczycieli zatrudnionych w szkołach. Dlatego często można spotkać się z wieloma wątpliwościami dotyczącymi udzielania oraz przebiegu urlopu wypoczynkowego nauczyciela zatrudnionego w przedszkolu.

MARCIN MAJCHRZAK

W trakcie korzystania z urlopu wypoczynkowego przez nauczycieli mogą wystąpić sytuacje osobiste lub zawodowe, które mogą mieć wpływ na jego dalszy przebieg. Poniższe opracowanie omawia najważniejsze kwestie związane z korzystaniem z urlopów wypoczynkowych przez nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach, także w związku z korzystaniem przez takiego nauczyciela z innych rodzajów urlopów.

Podstawa prawna korzystania z urlopów wypoczynkowych

Zasady zatrudniania nauczycieli, w tym również tych zatrudnionych w przedszkolach będących placówkami nieferyjnymi, zostały uregulowane w *Karcie nauczyciela*. Odnosi się to także do zasad udzielania urlopów wypoczynkowych, chociaż należy przyznać, że w tym aspekcie *Karta nauczyciela* jest bardzo lakoniczna.

W zakresie nauczycieli zatrudnionych w placówkach nieferyjnych *Karta nauczyciela* reguluje w zasadzie tylko wymiar urlopu przysługującego nauczycielowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze godzin (35 dni roboczych), a także ogólny tryb udzielania tego urlopu (art. 64 ust. 3 KN). Zgodnie z *Kartą nauczyciela* urlopu wypoczynkowego w placówce nieferyjnej udziela się

w czasie ustalonym w planie urlopów. Z kolei w art. 64 ust. 5a KN określona została zasada proporcjonalności tego urlopu w przypadku, gdy stosunek pracy nauczyciela został nawiązany bądź też ustał w trakcie roku kalendarzowego. Co istotne, w zakresie szczegółów przepis ten odsyła nas do odrębnych przepisów, czyli do przepisów zawartych w *Kodeksie pracy*.

Jak można zauważyć, regulacje określające sposób korzystania przez nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach z urlopu wypoczynkowego zawarte w *Karcie nauczyciela* są dosyć skromne. W takiej sytuacji, zgodnie z art. 91c ust. 1 KN, odpowiednich rozwiązań należy poszukiwać w przepisach *Kodeksu pracy*. W praktyce więc zasady korzystania z urlopu wypoczynkowego przez nauczycieli przedszkolnych, z wyjątkiem wymiaru urlopu wyższego niż w przypadku ogółu pracowników, zostały określone w przepisach *Kodeksu pracy*.

Plan urlopów

W przypadku nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach urlopy wypoczynkowe powinny być udzielane, co do zasady, zgodnie z planem urlopów (art. 163 k.p.). Plan urlopów ustala pracodawca, biorąc pod uwagę wnioski pracowników i konieczność zapewnienia normalnego

roku pracy przedszkola. Przy czym planem nie obejmuje się urlopu udzielanego pracownikom w trybie „na żądanie”.

Istnieje też możliwość rezygnacji ze sporządzania planu, jeżeli wyrazi na to zgodę działająca w przedszkolu zakładowa organizacja związkowa. Jeżeli w przedszkolu taka organizacja nie działa – również jest możliwość rezygnacji ze sporządzania planu. W takim przypadku terminy urlopów ustalane są po porozumieniu z pracownikiem. Oczywiście specyfika pracy w przedszkolu przemawia raczej za sporządzeniem takiego dokumentu. Plan urlopów powinien zostać podany do wiadomości pracowników.

Obliczanie wymiaru urlopu wypoczynkowego

Zgodnie z przepisami *Kodeksu pracy* nauczyciel zatrudniony w przedszkolu, podejmujący pracę po raz pierwszy w życiu, w tym roku kalendarzowym, w którym zaczyna pracę, nabywa prawo do urlopu z upływem każdego miesiąca pracy w wymiarze 1/12 wymiaru przysługującego mu po przepracowaniu roku (czyli do 1/12 z 35 dni). Z kolei prawo do kolejnych urlopów pracownik nabywa w każdym następnym roku kalendarzowym (art. 153 k.p.).

Przykład 1

Nauczyciel rozpoczyna z początkiem maja 2024 r. swoją pierwszą pracę w życiu – w przedszkolu publicznym, w pełnym wymiarze godzin. Oznacza to, że z upływem każdego miesiąca w 2024 r. będzie nabywał prawo do 1/12 z 35 dni urlopu, które będą mu przysługiwać po przepracowaniu pierwszego roku. Po przepracowaniu każdego miesiąca będzie zatem miał prawo do 2,9 dni urlopu. Z kolei z początkiem 2025 r. nabędzie prawo do urlopu w pełnym wymiarze 35 dni.

Ważne!

W przypadku osób rozpoczynających swoją pierwszą pracę w życiu nie znajduje zastosowania zasada zaokrąglania w górę do pełnego dnia, chociaż oczywiście nie jest wyłączona możliwość dokonania takiego zaokrąglenia na korzyść pracownika na zasadzie porozumienia stron.

Zasada proporcjonalności urlopu wypoczynkowego ma zastosowanie także w przypadku zatrudnienia

nauczyciela jedynie na część etatu – wtedy niepełny dzień urlopu powinno zaokrąglać się w górę do pełnego dnia (art. 154 § 2 k.p.).

Przykład 2

Nauczyciel zatrudniony w przedszkolu w wymiarze 8 godzin będzie miał prawo do 12 dni urlopu. Wynika to z następujących obliczeń: $8/25$ (wymiar zatrudnienia) $\times 35$ (wymiar urlopu w pełnym wymiarze godzin) = 11,2, co po zaokrągleniu w górę do pełnego dnia daje 12 (wymiar urlopu proporcjonalnego nauczyciela zatrudnionego w niepełnym wymiarze godzin).

Urlop w wymiarze godzinowym

Pewne wątpliwości w praktyce przedszkolnej może wzbudzić art. 154² k.p., według którego urlopu udziela się pracownikowi w dni, które są dla niego dniami pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy, w wymiarze godzinowym, odpowiadającym dobowemu wymiarowi czasu pracy pracownika w danym dniu.

W przypadku nauczycieli zatrudnionych w przedszkolach na czas pracy składają się zajęcia dydaktyczne, wychowawcze i opiekuńcze (25 lub 22 godziny tygodniowo), zajęcia wynikające z zadań statutowych, a także zajęcia i czynności związane z przygotowaniem do zajęć, samokształceniem i samodoskonaleniem.

Pojawia się zatem pytanie, jaką liczbę godzin przyjąć dla ustalenia dobowego wymiaru czasu pracy nauczyciela. Jednym z rozwiązań było uwzględnianie jedynie godzin pensum, jako podlegających rejestrowaniu, jednakże godziny te nie wyczerpują przecież całego czasu pracy nauczyciela w danym dniu.

Ważne!

W związku z powyższym obecnie przyjmuje się, że dzień urlopu wypoczynkowego nauczyciela placówki neferyjnej odpowiada 8 godzinom, co oznacza, że nauczyciel zatrudniony w pełnym wymiarze godzin miałby w ciągu roku prawo do urlopu w wymiarze 280 godzin (35 dni po 8 godzin). Rozwiązanie takie, choć nie wynika wprost z przepisów i jest pewnym rodzajem fikcji przyjętej na potrzeby obliczania wymiaru urlopu, zostało dodatkowo przedstawione jako oficjalne stanowisko MEN-u oraz Generalnego Inspektora pracy

(Pismo MEN z dnia 31 grudnia 2009 r., sygn. DS-WPZN-WE-421-4/09, Pismo GIP z dnia 14 stycznia 2010 r., sygn. GPP-118-4560-92/09/PE/RP).

Przykład 3

Nauczyciel jest zatrudniony w przedszkolu publicznym w pełnym wymiarze godzin. Oznacza to, że nauczycielowi przysługuje w ciągu roku 35 dni urlopu (przeliczanych na 280 godzin). Oznacza to, że za każdy dzień trwania urlopu nauczycielowi trzeba odjąć 8 godzin z urlopowego limitu, chociaż nauczyciel dziennie realizuje 5 godzin pensum. Decydujące w tym zakresie są wymiar czasu pracy (pełny etat) oraz przyjęcie na potrzeby obliczania wymiaru udzielonego urlopu, że jeden dzień urlopu odpowiada 8 godzinom pracy.

Przykład 4

Nauczyciel jest zatrudniony w publicznym przedszkolu w wymiarze 4 godzin (4/25 etatu), przy czym pracuje dwa razy w ciągu tygodnia, realizując za każdym razem po 2 godziny pensum. Oznacza to, że jego czas pracy na potrzeby obliczania urlopu wynosi 6,4 godziny ($4/25 \times 40$ godzin = 6,4), z czego 4 godziny to realizowane przez niego pensum. Ponieważ nauczyciel pracuje 2 dni w ciągu tygodnia, jego dzienny czas pracy wynosi 3,2 godziny i tyle należy odjąć z jego puli urlopu (wynoszącej 44,8 godzin) za każdy dzień trwania urlopu.

Ważne!

Stosownie do art. 154² § 4 k.p. udzielenie pracownikowi urlopu w dniu pracy w wymiarze godzinowym odpowiadającym części dobowego wymiaru czasu pracy jest dopuszczalne jedynie w przypadku, gdy część urlopu pozostała do wykorzystania jest niższa niż pełny dobowy wymiar czasu pracy pracownika w dniu, na który ma być udzielony urlop.

Urlop w przypadku ustania i nawiązania stosunku pracy w trakcie roku

Zasada proporcjonalności urlopu wypoczynkowego ma również zastosowanie, o czym była już mowa, przy ustaniu bądź nawiązaniu stosunku pracy

w trakcie roku kalendarzowego. Zastosowanie w takim przypadku znajdzie art. 155¹ k.p. Reguluje on sposób obliczania urlopu przysługującego pracownikowi w przypadku ustania zatrudnienia w ciągu roku bądź w przypadku przejścia do innego pracodawcy. W takiej sytuacji u dotychczasowego pracodawcy (u którego zatrudnienie ustaje) pracownik ma prawo do urlopu w wymiarze proporcjonalnym do okresu przepracowanego u tego pracodawcy w roku ustania stosunku pracy, chyba że przed jego ustaniem pracownik wykorzystał już urlop w przysługującym mu lub wyższym wymiarze. Należy przy tym stosować następujące założenia:

- ▶ miesiąc pracy odpowiada 1/12 wymiaru urlopu,
- ▶ niepełny kalendarzowy miesiąc zaokrąglamy w górę do pełnego miesiąca,
- ▶ niepełny dzień urlopu zaokrągla się w górę do pełnego dnia.

Przykład 5

Nauczyciel kończy pracę w przedszkolu, przy czym jego stosunek pracy rozwiązuje się 30 kwietnia 2024 r. Oznacza to, że u dotychczasowego pracodawcy będzie mu przysługiwał urlop w wymiarze 4/12 z 35 dni, a więc po zaokrągleniu do pełnego dnia – 12 dni urlopu. Jeżeli nauczyciel nie wykorzystał do tego czasu urlopu w tym wymiarze, ma szansę uczynić to teraz, np. do końca trwania okresu wypowiedzenia. W przypadku gdyby nauczyciel wykorzystał dotychczas 12 lub większą liczbę dni urlopu, nie będzie już mógł się na niego udać u tego pracodawcy.

Ważne!

Wymiar urlopu u kolejnego pracodawcy zależy od tego, czy zatrudnienie u niego następuje na czas krótszy, czy też nie krótszy niż do końca danego roku kalendarzowego. W pierwszym przypadku urlop u nowego pracodawcy będzie przysługiwał w wymiarze proporcjonalnym do okresu zatrudnienia w danym roku kalendarzowym.

Przykład 6

Nauczyciel kończy 30 kwietnia 2024 r. pracę w przedszkolu X, przy czym od 4 maja 2024 r. rozpoczyna pracę w przedszkolu Y na czas określony do 31 października

2024 r. W takiej sytuacji w przedszkolu Y będzie miał prawo do 6/12 z 35 dni urlopu, a więc po zaokrągleniu do 18 dni.

Przykład 7

W sytuacji jak powyżej, jednak z tą różnicą, że w przedszkolu Y nauczyciel zawarł umowę o pracę na czas nieokreślony, wymiar urlopu w przedszkolu Y będzie wynosił 8/12 z 35 dni, a więc po zaokrągleniu 24 dni. Czyli urlop u nowego pracodawcy będzie przysługiwał w wymiarze proporcjonalnym do okresu pozostałego do końca danego roku kalendarzowego.

Ważne!

Przy powyższych obliczeniach należy pamiętać o kilku rzeczach. Po pierwsze, w sytuacji, gdy pracownik u pracodawcy, u którego kończył zatrudnienie, wykorzystał urlop w wymiarze wyższym, niż zostało powyżej wskazane, u nowego pracodawcy będzie mógł skorzystać z urlopu w odpowiednio niższym wymiarze.

Przykład 8

Nauczyciel przechodzi do pracy z przedszkola X do przedszkola Y. Stosunek pracy w przedszkolu X ulega rozwiązaniu z końcem kwietnia, a stosunek pracy z przedszkolem Y rozpoczyna się z początkiem maja. Oznacza to, że zgodnie z przepisami nauczyciel może wykorzystać w przedszkolu X 12 dni urlopu. Gdyby okazało się, że do dnia rozwiązania stosunku pracy w przedszkolu X wykorzystał 15 dni, w przedszkolu Y będzie mógł skorzystać z urlopu wypoczynkowego krótszego o 3 dni.

Zaokrąglenie wymiaru urlopu

Należy jednak pamiętać, że łączny wymiar urlopu pracownika w roku kalendarzowym nie może być niższy niż wynikający z okresu przepracowanego w danym roku u wszystkich pracodawców. Z innej strony, dokonując zaokrągleń przy ustalaniu urlopu proporcjonalnego, może dojść do sytuacji, gdy pracownikowi będzie przysługiwało więcej dni urlopu, niż wynikałoby to z przepisów. W takiej sytuacji trzeba pamiętać, że wymiar urlopu należny nauczycielowi zatrudnionemu w pełnym wymiarze godzin nie powinien przekroczyć w sumie 35 dni u wszystkich pracodawców

w danym roku kalendarzowym (odpowiednie stosowanie art. 155³ § 2 k.p.).

Urlop wypoczynkowy a inne okresy nieobecności nauczyciela

Istotną kwestią związaną z korzystaniem z urlopu wypoczynkowego jest wpływ innych usprawiedliwionych nieobecności pracownika na przebieg urlopu wypoczynkowego. Sytuacje takie zostały omówione w art. 66a *Karty nauczyciela* i zależą od tego, czy nauczyciel już rozpoczął korzystanie z urlopu wypoczynkowego, czy jeszcze nie.

Rozpoczęcie korzystania z urlopu wypoczynkowego

W przypadku rozpoczętego już urlopu wypoczynkowego (art. 66a ust. 2 KN) przepisy wskazują zamknięty katalog sytuacji, które zobowiązują pracodawcę do udzielenia niewykorzystanej części już rozpoczętego urlopu w późniejszym terminie. Do sytuacji tych należą:

- 1) czasowa niezdolność do pracy wskutek choroby,
- 2) odosobnienie w związku z chorobą zakaźną,
- 3) odbywanie ćwiczeń wojskowych lub przeszkolenia wojskowego albo pełnienie terytorialnej służby wojskowej rotacyjnie, przez czas do trzech miesięcy,
- 4) urlop macierzyński,
- 5) urlop dla poratowania zdrowia.

Powyższe sytuacje przesądzają o przerwaniu urlopu wypoczynkowego z mocy prawa i o przekształceniu się w jeden z rodzajów usprawiedliwionej nieobecności wskazanych powyżej.

Ważne!

Urlop już rozpoczęty nie może zostać przerwany z powodu innych usprawiedliwionych nieobecności, takich jak np.: sprawowanie opieki osobiastej nad chorym członkiem rodziny, tymczasowe aresztowanie pracownika, zwolnienie okolicznościowe z powodu np. śmierci bądź narodzin członka rodziny.

Nierozpoczęty urlop wypoczynkowy

Nieco inna sytuacja ma miejsce w przypadku, gdy urlop wypoczynkowy jeszcze się nie rozpoczął – wtedy, zgodnie z art. 66a ust. 1 KN, każda z okoliczności usprawiedliwiających nieobecność w pracy nauczyciela powoduje także prawną niemożliwość rozpoczęcia urlopu

wypoczynkowego. Mamy więc tu do czynienia z nieco mniej rygorystycznym podejściem, ponieważ wskazany w art. 66a ust. 1 KN katalog przypadków usprawiedliwiających przesunięcie urlopu wypoczynkowego na późniejszy termin spełnia jedynie funkcję przykładową. Jako przykładowe okoliczności uzasadniające przesunięcie nierozpoczętego urlopu na późniejszy termin wymieniamy się:

- 1) czasową niezdolność do pracy wskutek choroby,
- 2) odosobnienie w związku z chorobą zakaźną,
- 3) powołanie na ćwiczenia wojskowe lub na przeszkolenie wojskowe albo stawienie się do pełnienia terytorialnej służby wojskowej rotacyjnie, na czas do trzech miesięcy,
- 4) urlop macierzyński,
- 5) urlop dla poratowania zdrowia.

Przykład 9

Nauczyciel publicznego przedszkola ma rozpocząć, zgodnie z planem urlopów, urlop wypoczynkowy 28 kwietnia 2024 r. Niestety wcześniej okazało się, że dziecko pracownika pochorowało się, w związku z czym pracownik był zmuszony do osobistego sprawowania nad nim opieki. Z tego samego powodu nie mógł udać się na zaplanowany, a jeszcze nierozpoczęty urlop wypoczynkowy. Na mocy porozumienia z dyrektorem nauczyciel przesunął urlop na koniec maja. Inna sytuacja miałaby miejsce, gdyby choroba dziecka rozpoczęła się w trakcie trwającego już urlopu wypoczynkowego. W takim układzie konieczność sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem nie uzasadniałaby zakończenia trwającego urlopu i wykorzystania pozostałej jego części w późniejszym terminie – przypadek taki nie został bowiem przewidziany w art. 66a ust. 2 KN.

Inne rodzaje urlopu

Korzystanie przez nauczyciela przedszkola z innych rodzajów urlopów może mieć także wpływ na przysługujący mu wymiar urlopu wypoczynkowego. Przepis art. 155² k.p. określa zasadę, zgodnie z którą długotrwała nieobecność ze wskazanych w nim przyczyn, trwająca co najmniej jeden miesiąc, powoduje proporcjonalne obniżenie wymiaru urlopu wypoczynkowego. Przepis ten ma zastosowanie w razie trwającej dłużej niż miesiąc nieobecności spowodowanej:

- 1) urlopem bezpłatnym,

- 2) urlopem wychowawczym,
- 3) pełnieniem zasadniczej służby wojskowej, pełnieniem terytorialnej służby wojskowej rotacyjnie, pełnieniem służby w aktywnej rezerwie w dniach tej służby, odbywaniem ćwiczeń wojskowych w ramach pasywnej rezerwy albo pełnieniem służby zastępczej,
- 4) tymczasowym aresztowaniem,
- 5) odbywaniem kary pozbawienia wolności,
- 6) nieusprawiedliwioną nieobecnością w pracy.

Oznacza to, że inne rodzaje nieobecności, niewymienione powyżej, jak np. urlop macierzyński czy konieczność sprawowania opieki nad chorym członkiem rodziny, nie spowodują skrócenia urlopu wypoczynkowego.

Obniżenie wymiaru przysługującego pracownikowi urlopu wypoczynkowego zależy od tego, czy za rok kalendarzowy, w którym ma miejsce jedna z długotrwałych nieobecności w pracy wskazanych powyżej, pracownik nabył już prawo do kolejnego urlopu wypoczynkowego, czy też nie. W przypadku, gdy pracownik nieobecny nie nabył jeszcze za rok, w którym ma miejsce nieobecność, urlopu wypoczynkowego, wymiar należnego urlopu będzie obliczony proporcjonalnie do okresu pozostałego do końca tego roku, na zasadzie stosowanej w art. 155¹ § 1 pkt 2 k.p. Z kolei gdy nieobecność ma miejsce już po nabyciu prawa do kolejnego urlopu, wymiar nabytego już urlopu ulegnie obniżeniu proporcjonalnie do okresu niewykonywania w tym roku pracy (wyjątkowo obniżeniu w ten sposób nie ulegnie urlop wypoczynkowy, do którego pracownik nabył prawo przed skorzystaniem w tym samym roku z urlopu wychowawczego).

Przykład 10

Nauczyciel zatrudniony w przedszkolu publicznym skorzystał w ciągu roku kalendarzowego z 4 miesięcy urlopu bezpłatnego. Ponieważ w tym roku nie nabył jeszcze prawa do urlopu wypoczynkowego, po powrocie z urlopu bezpłatnego będzie miał prawo do 24 dni urlopu ($8/12$ z 35 przysługujących normalnie dni urlopu, co po zaokrągleniu daje 24 dni).

W przypadku, gdyby na czteromiesięczny urlop bezpłatny udał się już po nabyciu prawa do kolejnego urlopu wypoczynkowego, będzie miał prawo do skorzystania z urlopu wypoczynkowego w wymiarze obniżonym proporcjonalnie do okresu niewykonywania w tym roku pracy.

W naszym przykładzie miałyby więc prawo do 23 dni urlopu (od 35 dni urlopu odejmujemy 12 dni, ponieważ $4/12$ z 35 daje po zaokrągleniu 12 dni).

Przykład 11

Nauczycielka zatrudniona w przedszkolu publicznym rozpoczyna 1 lutego 2024 r. korzystanie z urlopu wychowawczego, który trwa do 15 grudnia 2024 r. W związku z art. 155² § 2 k.p. zachowa ona prawo do urlopu wypoczynkowego w pełnym wymiarze, ponieważ okresy dłuższej nieobecności w pracy spowodowane korzystaniem z urlopu wychowawczego przypadające po nabyciu w danym roku prawa do urlopu wypoczynkowego nie powodują jego proporcjonalnego obniżenia. Inna sytuacja miałaby miejsce, gdyby nieobecność spowodowana urlopem wychowawczym trwała od 1 stycznia, a zakończyła się w trakcie danego roku kalendarzowego – wtedy wymiar dostępnego urlopu wypoczynkowego za ten rok ulegnie obniżeniu w proporcji do okresu przepracowanego w danym roku.

Ważne!

W sytuacji, gdy okres nieobecności przypada po nabyciu przez pracownika urlopu wypoczynkowego, obniżeniu ulegnie tylko urlop wypoczynkowy jeszcze przez pracownika niewykorzystany. Dlatego też w interesie pracownika leży wykorzystanie przed dłuższym okresem nieobecności urlopu wypoczynkowego w pełnym wymiarze, tak aby nie uległ on późniejszemu skróceniu.

Dodatkowo w praktyce dopuszcza się możliwość sumowania krótszych okresów nieobecności pracownika występujących w danym roku kalendarzowym. Przykładowo wymiar urlopu wypoczynkowego pracownika, który skorzystał w ciągu roku z dwóch 15-dniowych urlopów bezpłatnych (łącznie 30 dni), ulegnie zmniejszeniu o $1/12$. Na potrzeby takich obliczeń należy przyjąć, że za miesiąc uważa się łącznie 30 dni.

Możliwość skorzystania z urlopu na żądanie

Możliwość skorzystania przez nauczycieli placówek feryjnych z urlopu wyłącznie w okresach ferii, a także wyczerpujące określenie zasad udzielania im urlopu wypoczynkowego w przepisach *Karty nauczyciela*, przesądza tym samym o tym, że nie mają oni prawa do tzw. urlopu na żądanie. Prawo do tego urlopu mają natomiast nauczyciele zatrudnieni w placówkach nieferyjnych, zgodnie z ogólnymi zasadami prawa pracy (art. 167² k.p.). Przepis ten wskazuje, że pracodawca jest obowiązany udzielić na żądanie pracownika i w terminie przez niego wskazanym nie więcej niż cztery dni urlopu w każdym roku kalendarzowym. Pracownik zgłasza żądanie udzielenia urlopu najpóźniej w dniu rozpoczęcia urlopu.

Odwołanie nauczyciela z urlopu

Nauczyciele placówek nieferyjnych mogą zostać odwołani z urlopu na podstawie ogólnych przepisów prawa pracy (art. 167 k.p.). Oznacza to, że nauczyciel może zostać odwołany z urlopu tylko wówczas, gdy jego obecności w jednostce oświatowej wymagają okoliczności nieprzewidziane w chwili rozpoczynania urlopu. Za odwołanie z urlopu nauczycielowi będzie przysługiwać od pracodawcy zwrot kosztów poniesionych przez nauczyciela w bezpośrednim związku z odwołaniem go z urlopu.

Wynagrodzenie za czas urlopu i ekwiwalent za urlop niewykorzystany

Za czas urlopu wypoczynkowego nauczycielowi przysługuje wynagrodzenie, jakie by otrzymał, gdyby w tym czasie pracował. Wynagrodzenie za godziny ponadwymiarowe i zajęcia dodatkowe oblicza się na podstawie przeciętnego wynagrodzenia z okresu wszystkich miesięcy danego roku szkolnego, poprzedzających miesiąc rozpoczęcia urlopu, a jeżeli okres zatrudnienia jest krótszy od roku szkolnego – z tego okresu (art. 67 ust. 1 KN).

**Aby czytać dalej, potrzebujesz pełnego dostępu.
Przeglądaj wszystkie materiały w ramach abonamentu lub prenumeraty.**

Korzyści:

- nielimitowany dostęp do treści,
- aktualizacje materiałów w niezbędnikach, nawet do 2 razy w tygodniu,
- e-czasopisma w nowej, wygodnej formie,
- dodatkowe materiały i wzory dokumentów do pobrania,
- dostęp do porad cenionych ekspertów i praktyków,
- zniżki na kolejne produkty, szkolenia i webinary

i znacznie więcej...

**Zamów na: www.oficynamm.pl
lub skontaktuj się z nami: 800 702 902, bok@oficynamm.pl**